

El Consorci World Wide Web (W3C) ha publicat recentment la versió catalana de les *Web Content Accessibility Guidelines* (WCAG). Les *Directrius per a l'accessibilitat al contingut web, versió 1.0* han esdevingut la primera traducció autoritzada a escala mundial per aquest organisme internacional, amb seu a Massachusetts, que regula els aspectes tècnics del desenvolupament web a tot el món.

Les WCAG, elaborades en anglès l'any 1999, estableixen els estàndards per fer accessibles els continguts dels webs a tota la població, incloent-hi també els col·lectius que tenen algun tipus de discapacitat, amb independència de les característiques de l'equip de navegació o de l'entorn ambiental des d'on s'accedeix al lloc web. Actualment, aquestes directrius, que s'adrecen especialment a creadors de contingut, són el document marc utilitzats a la major part de països per mesurar el grau d'accessibilitat dels webs, i es complementen amb altres recomanacions i documents del W3C.

Tot i que l'única versió normativa de les directrius és el document anglès original, el W3C sempre ha mostrat interès en les traduccions realitzades de manera voluntària per equips de treball de diferents països, perquè entén que aquest és el camí per promoure'n la difusió mundial. Paral·lelament a l'existència de les traduccions voluntàries, el W3C va establir el 2005 una política per a l'elaboració de traduccions autoritzades en altres llengües, amb la finalitat de garantir, a més d'una àmplia difusió, la qualitat de les traduccions realitzades. El protocol per a la publicació d'una traducció autoritzada estableix els passos que han de seguir les organitzacions interessades a realitzar la versió autoritzada en una determinada llengua d'un document elaborat pel W3C. Amb l'objectiu d'assolir el màxim consens possible dins de la comunitat en què es realitza la traducció, el protocol requereix la participació de diversos agents representatius en el procés de revisió de la traducció com a condició obligatòria perquè la versió

traduïda pugui arribar a ser considerada una versió autoritzada per aquest organisme internacional.

Aquest va ser el procés que van iniciar, a principis del 2006, Mireia Ribera, Andreu Sulé i Miquel Térmens, un equip d'investigadors adscrits a la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona, per aconseguir que les *Directrius per a l'accessibilitat al contingut web, versió 1.0* assolissin la categoria de traducció autoritzada. Amb aquest propòsit, l'equip de treball, després de realitzar la traducció al català de les *Web Content Accessibility Guidelines 1.0*, va convidar diverses organitzacions, directament relacionades amb els continguts de les directrius, a col·laborar en el procés de revisió de la traducció. La participació de l'oficina espanyola del W3C, la Fundació ONCE, la Fundació SIDAR, la Fundació de Cecs Manuel Caragol i l'Associació Interacció Persona Ordinador ha garantit l'adequació conceptual del contingut de les directrius. Igualment, la revisió lingüística duta a terme pel Servei de Llengua Catalana de la Universitat de Barcelona i l'assessorament terminològic del TERMCAT al llarg de tot el procés de revisió han assegurat la qualitat lingüística i terminològica de la versió catalana d'aquestes directrius que, el mes de desembre passat, es van convertir en la primera traducció autoritzada pel W3C.

Les *Directrius per a l'accessibilitat al contingut web, versió 1.0* s'estructuren en sis apartats i inclouen també dos annexos i una llista de referències bibliogràfiques. En el primer apartat es fa una presentació introductòria sobre aspectes d'accessibilitat relacionats amb el disseny de pàgines web. El lector es familiaritza amb els factors que poden dificultar o impossibilitar l'accessibilitat dels usuaris al contingut web: dificultat de visió, d'oïda o de moviment; dificultat per llegir o comprendre el text, o per usar un teclat o un ratolí; pantalles únicament de text, connexions lentes a Internet, versions antigues de navegadors, sistemes operatius diferents, etc. Prenent

com a marc aquesta casuística, s'anima els creadors de contingut a aplicar les diverses solucions proposades a les directrius per millorar l'accessibilitat dels diversos col·lectius d'usuaris i beneficiar la comunitat d'internautes en general.

En el segon apartat del document es defineixen els dos trets principals que caracteritzen un disseny accessible. D'una banda, cal garantir la facilitat de conversió de les pàgines web. Per aconseguir-ho, els creadors de contingut han de tenir en compte alguns conceptes clau com ara donar informació textual, crear documents que funcionin fins i tot si l'usuari no hi pot veure o sentir, crear documents que no depenguin d'un maquinari específic, etc. D'altra banda, el contingut creat ha de ser intel·ligible i navegable, la qual cosa comporta no tan sols usar un llenguatge clar i senzill, sinó també proveir mecanismes comprensibles per navegar per una pàgina web o entre diverses pàgines.

Els tres apartats següents tracten sobre l'organització i estructura de les catorze directrius que inclou el document, sobre els punts de verificació que s'han aplicar, sobre els tres nivells de prioritat que s'assignen a cadascun dels punts de verificació, segons l'impacte que puguin tenir en l'accessibilitat del document, i sobre els tres nivells de compliment o d'adequació a les directrius que es poden assolir. Així, es pot dir que un web o una pàgina web s'adequa a les directrius en un nivell A (se satisfan tots els punts de verificació considerats en el primer nivell de prioritat, de manera que la majoria d'usuaris poden accedir al document web), en un nivell AA (se satisfan tots els punts de verificació establerts en el primer i segon nivell de prioritat, de manera que s'eliminen barreres importants per accedir al document web) o en un nivell AAA (se satisfan els punts de verificació dels tres nivells de prioritat, de manera que s'aconsegueix una millora en l'accessibilitat al document web).

En l'apartat sisè es presenten, de manera ordenada, les catorze

Llengua i Ús

Directrius per a l'accessibilitat al contingut web, versió 1.0

Autora

Glòria Fontova i Hugas
gfontova@termcat.cat

TERMCAT, Centre de Terminologia

Mundialització, interculturalitat i multilingüisme

Mari Mayans, i
Leonart Muntaner, editor.
(Temps Obert; 5).
Palma de Mallorca, 2006

Autor

Mercè Claveguera
Secretaria de Política Lingüística

directrius sobre accessibilitat. Cadascuna inclou un número d'ordre, la descripció de la directriu, el motiu que l'ha inspirat, una relació de possibles usuaris que se'n poden beneficiar i els punts de verificació que cal aplicar en punts concrets del desenvolupament del contingut web. El llenguatge precís i directe utilitzat en la descripció de les directrius deixa entreveure, en molts casos fins i tot al públic llec en la matèria, de quina manera es podrien beneficiar els usuaris amb l'aplicació de pautes com: «Proporcioneu alternatives equivalents al contingut visual i auditiu» (directriu 1), «No us baseu sols en el color» (directriu 2), «Proporcioneu informació de context i orientació» (directriu

12), «Proporcioneu mecanismes clars de navegació» (directriu 13) o «Assegureu-vos que els documents siguin clars i simples» (directriu 14). La finalitat última, en tots els casos, és garantir la màxima accessibilitat i promoure una comunicació efectiva amb els usuaris.

El document es clou amb dos annexos. En el primer, es descriuen diversos mètodes, automàtics i manuals, per validar l'accessibilitat dels continguts web. El segon annex és un glossari que recull una trentena de termes associats als conceptes més rellevants tractats en aquestes directrius. Cada terme s'acompanya d'una definició i, en alguns casos, de notes explicatives.

En conclusió, es pot conside-

Aquesta obra ha estat elaborada a partir d'un recull de quinze textos duts a terme entre el 2001 i el 2006, excepte un text que es va escriure l'any 1977. Té com a finalitat descriure la realitat de la mundialització, la interculturalitat i el multilingüisme i exposa la metodologia, les estratègies i els objectius per tal d'aconseguir una globalització sostenible, amb la finalitat que la diversitat cultural i lingüística es pugui mantenir sense veure's amenaçada. L'autor exposa que cal gestionar i preservar políticament la diversitat i és necessari abordar-ho des dels nostres diferents àmbits d'actuació que configuren la nostra realitat pluricultural i plurilingüística (local, nacional, estatal, europea i planetària). L'obra se centra bàsicament en tres grans àmbits d'actuació: el mundial, l'àmbit territorial català i el planetari. Pel que fa a l'àmbit mundial, se sent especialment identificat amb els plantejaments de Hill Kymlicka i analitza les polítiques que han estat implementades amb èxit en diferents països (el Canadà, Austràlia i Suècia). En aquest sentit, aposta per la tesi de Kymlicka: el federalisme plurinacional per als grups culturals que són fruit de la immigració amb el propòsit d'e-

vitat el perill de la fragmentació cultural.

Pel que fa a Catalunya, la diversitat se centra, d'una banda, en el fet de formar part d'un Estat que no vol reconèixer aquesta realitat i no es planteja la seva pluralitat lingüística, cultural i nacional i, de l'altra, la diversitat introduïda per la immigració, molt nombrosa i molt heterogènia. L'autor proposa com a model de gestió de la diversitat dels Països Catalans la interculturalitat, que consisteix, d'una banda, a reconèixer la diversitat cultural com un fet enriquidor per a la societat i, de l'altra, a impulsar que els nous immigrants es comprometin a assumir l'ús de la llengua pròpia com a llengua comuna en els usos públics i una adequació gradual de les pautes culturals de la societat receptora, sense renunciar a la seva pròpia identitat cultural. Aquest plantejament comporta l'adopció de metodologies: integració global (social, laboral, lingüística i política), implicació social (sector associatiu, polític, acadèmic, mediàtic, educatiu, econòmic, etc.). En aquest sentit, afirma que l'acolliment lingüístic s'ha d'emmarcar dins d'un projecte global de convivència intercultural, tenint en compte que la plena

rar que la publicació de les *Directrius per a l'accessibilitat al contingut web, versió 1.0*, que es poden consultar a l'adreça http://www.w3.org/2006/11/WCA_G_ca/, representa un avenç pel que fa a la disponibilitat de textos de referència en català que, en el cas concret que ressenyem, esdevenen un instrument de consulta indispensable per a tots els agents implicats en la creació de continguts i en el disseny de pàgines web que vulguin garantir uns estàndards d'accessibilitat a la comunitat d'usuaris de la xarxa Internet.